

A hand holding a broom and a hand holding a shovel. The broom is on the left and the shovel is on the right. Both are held in a firm grip. The background is dark blue.

# ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA O ALTERNATIVNIM SANKCIJAMA I MJERAMA

Jun 2019

# Metodologija istraživanja

**Realizacija:** Terensko istraživanje sprovedeno u periodu od 06.06.-16.06.2019.

**Uzorački okvir:** Populacija Crne Gore 18+

**Veličina uzorka:** 1028 ispitanika

Troetajni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak

**Tip uzorka:**  
Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mjesta  
Jedinica druge etape: Domaćinstva (SRSWoR – slučajnim korakom)  
Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva

**Tip istraživanja:** Omnibus, terenski upitnik

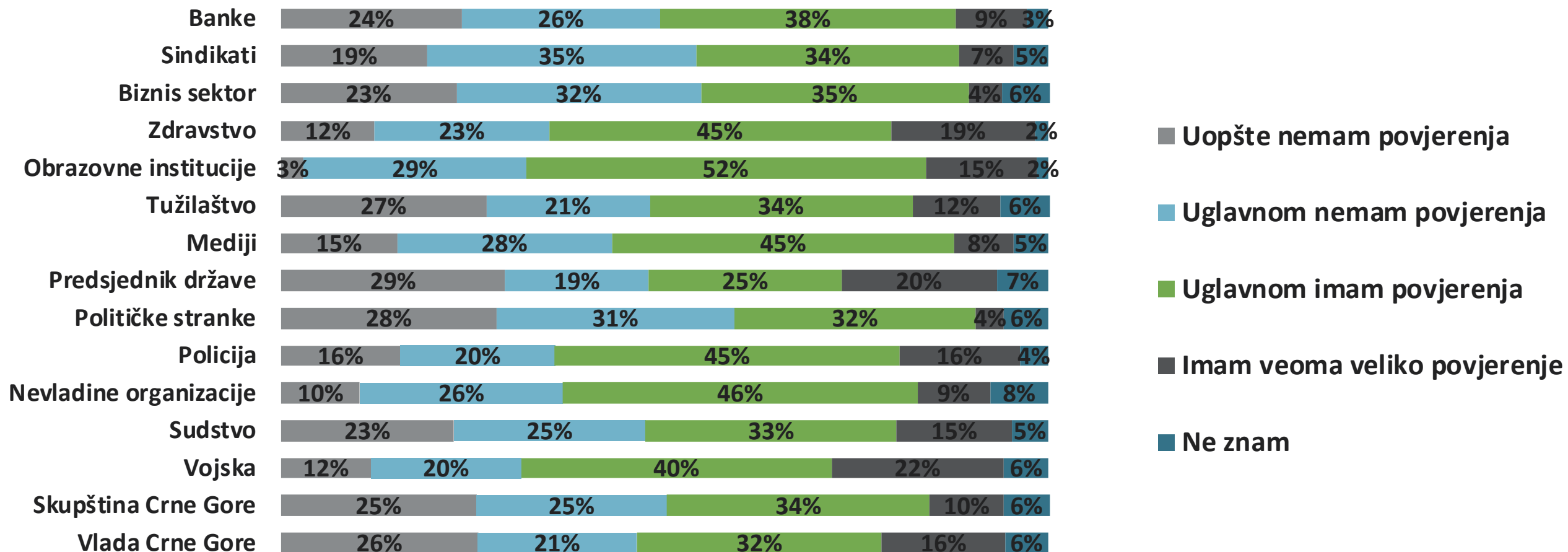
**Mjesta istraživanja:** 17 gradova u Crnoj Gori, 130 teritorija biračkih mjesta, gradske, prigradske i seoske životne sredine

**Poststratifikacija:** Po polu, godinama i regionu

**Greška:**  $\pm 1.33\%$  za pojave sa incidencom od 5%  
 $\pm 2.64\%$  za pojave sa incidencom od 25%  
 $\pm 3.05\%$  za pojave sa incidencom od 50% (marginalna greška)

# Povjerenje u institucije

GRAĐANI CRNE GORI NAJVIŠE VJERUJU U OBRAZOVNI I ZDRAVSTVENI SISTEM, KAO I VOJSCI I POLICIJI, A PREKO POLOVINE VJERUJE JOŠ I U NVO I MEDIJE.

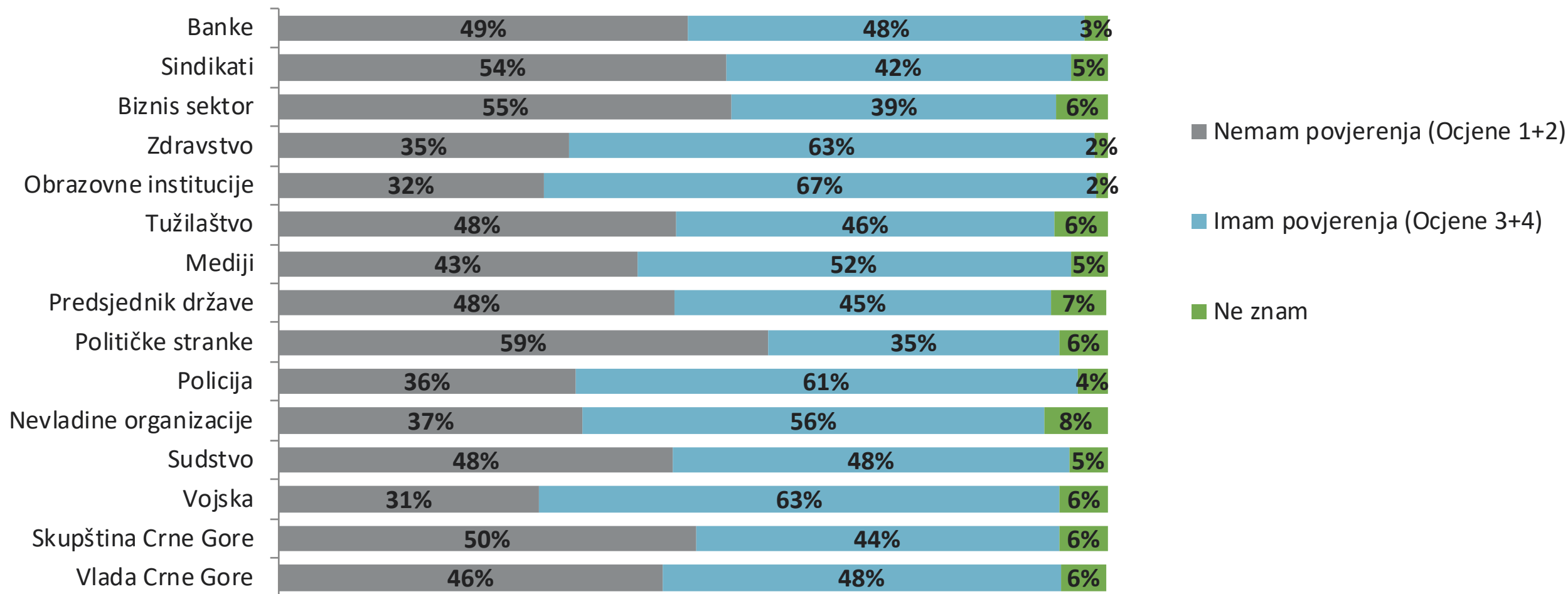


Koliko vjerujete svakoj od navedenih institucija? Ocijenite na skali od 1 do 4, gdje 1 znači da Uopšte nemate povjerenja u tu instituciju, a 4 da imate Veoma veliko povjerenje u tu instituciju.

Baza: Ukupna ciljna populacija

# Povjerenje u institucije

IMAMO TREND KRIZE REPREZENTATIVNE DEMOKRATIJE - SKORO 3/5 GRAĐANA NEMA POVJERENJA U POLITIČKE STRANKE, A OD KLJUČNIH INSTITUCIJA NAJMANJE POVJERENJA GENERIŠE SKUPŠTINA.

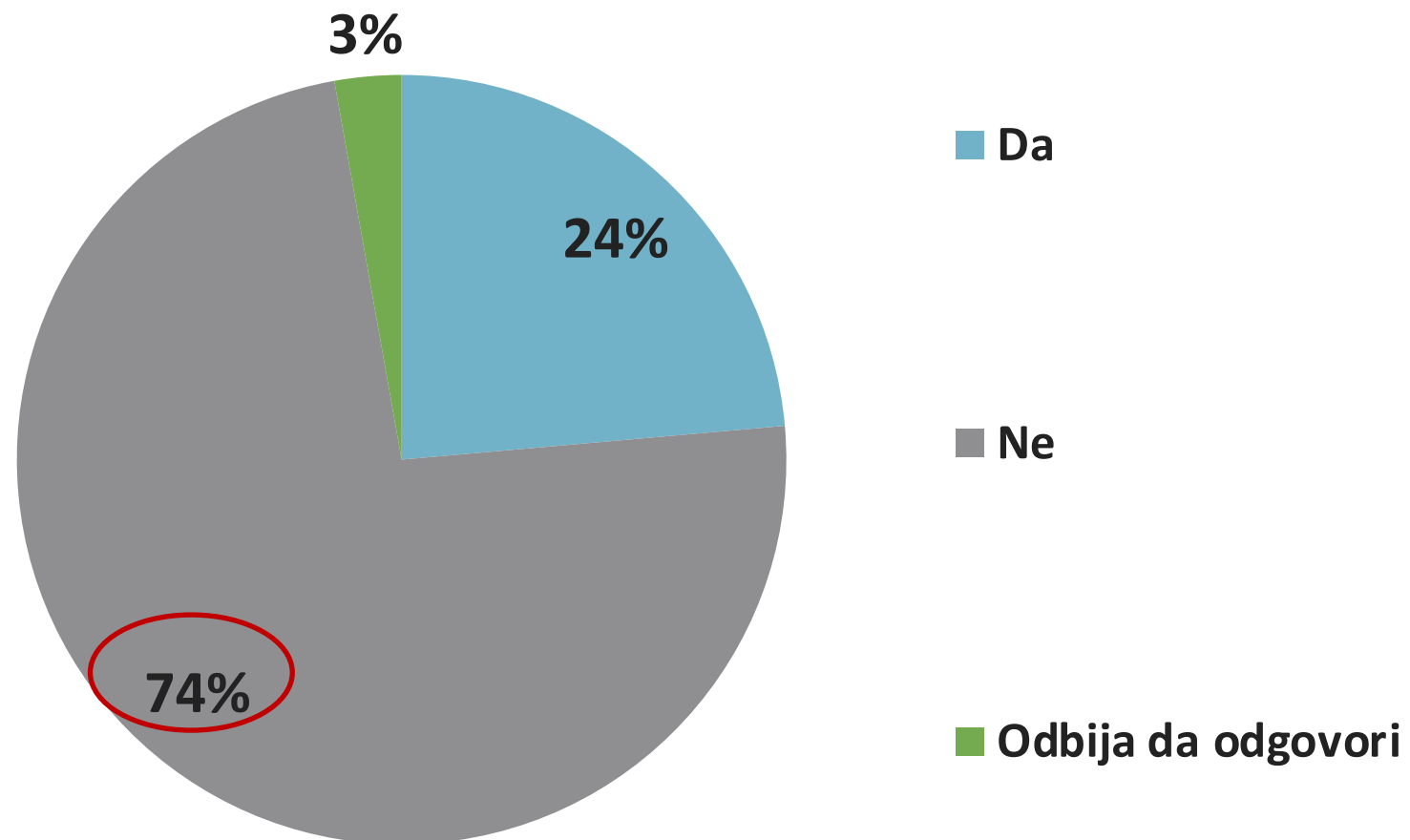


*Koliko vjerujete svakoj od navedenih institucija? Ocijenite na skali od 1 do 4, gdje 1 znači da uopšte nemate povjerenja u tu instituciju, a 4 da imate veoma veliko povjerenje u tu instituciju.*

Baza: Ukupna ciljna populacija

# Upoznatost sa alternativnim sankcijama i mjerama

SKORO DVIJE TREĆINE GRAĐANA NAVODI DA NE ZNA ŠTA SU ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE.

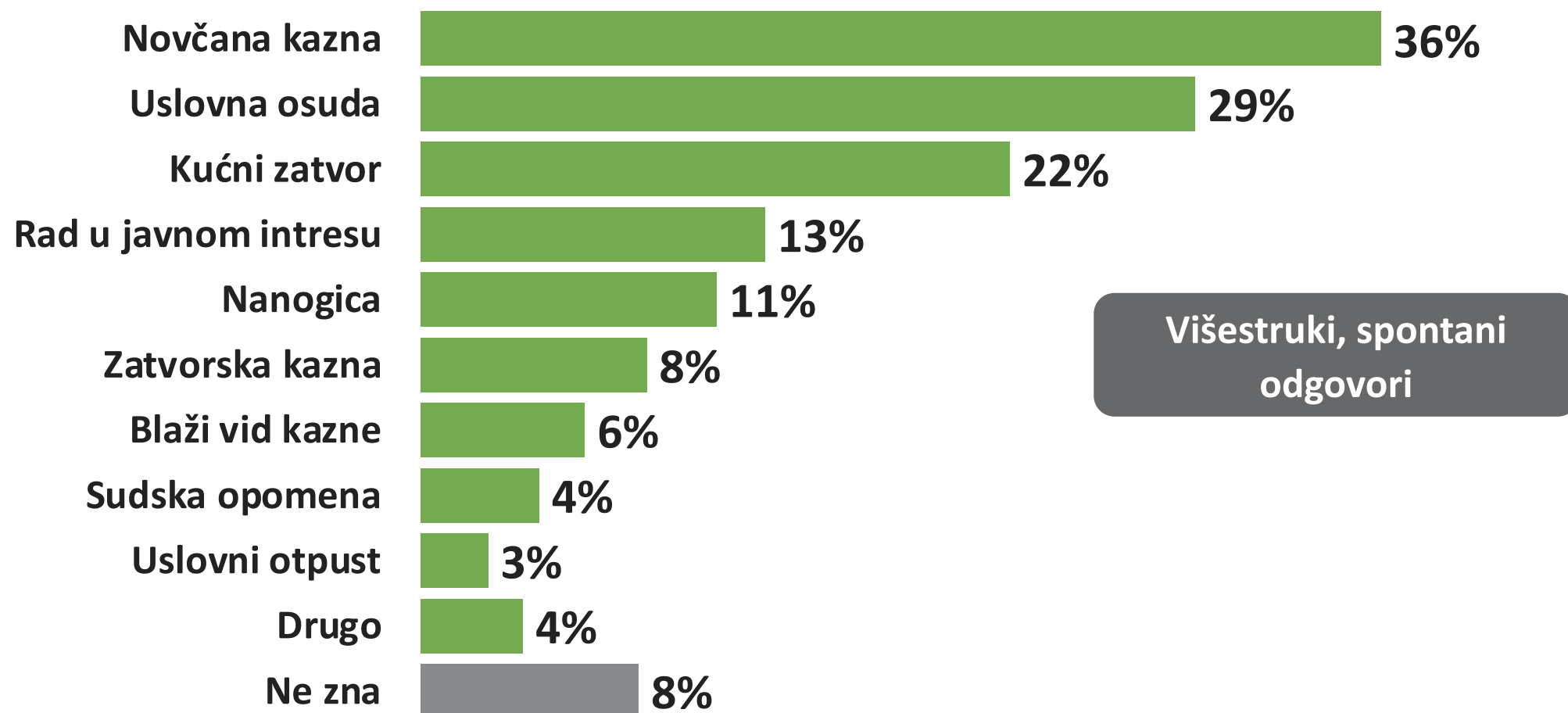


Baza: Ukupna ciljna populacija

Da li znate šta su alternativne sankcije i mjere?

# Upoznatost sa alternativnim sankcijama i mjerama

GRAĐANI KOJI NAVODE DA ZNAJU ŠTA SU ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE KAO PRIMJERE ISTIH NAJČEŠĆE SPONTANO NAVODE NOVČANE KAZNE, USLOVNE OSUDE I KUĆNI ZATVOR.

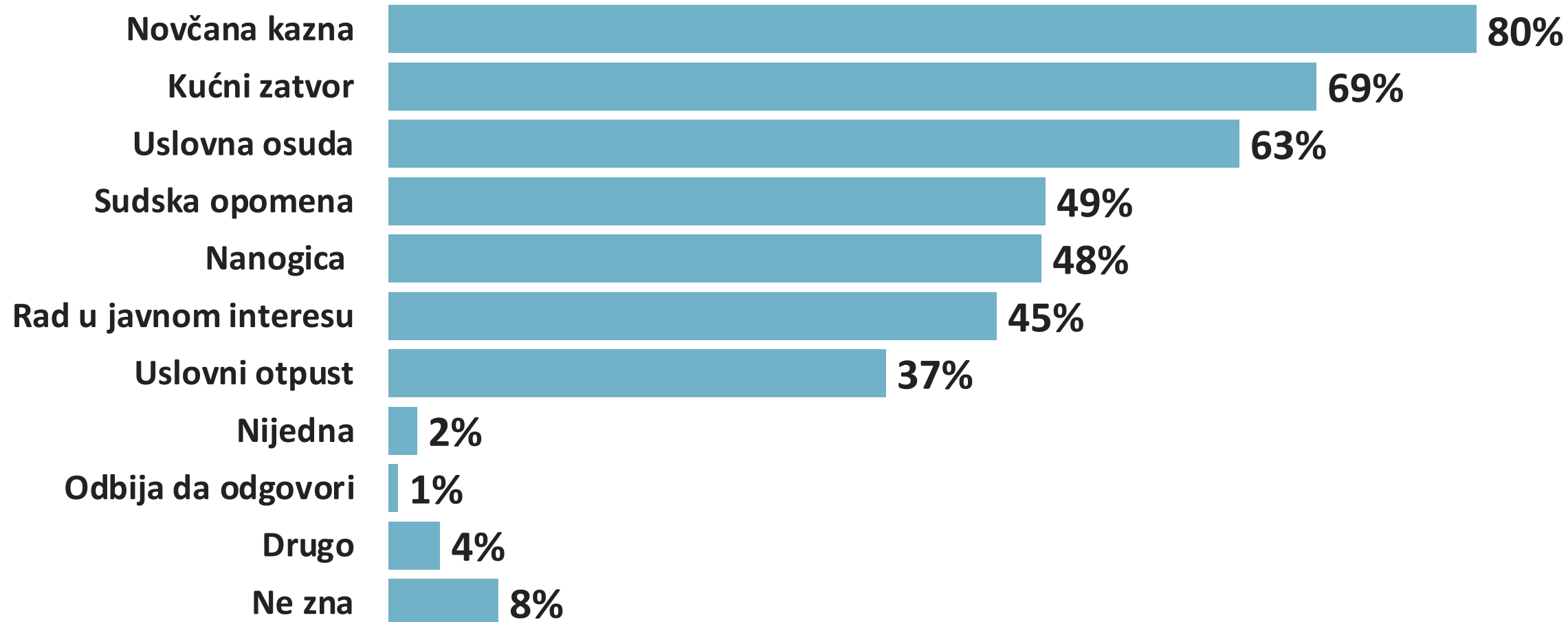


Baza: Ispitanici koji navode da znaju šta su alternativne sankcije i mjere (24% od ciljane populacije)

Da li možete navesti neku alternativnu sankciju ili mjeru? Molim vas navedite što više kojih možete da se sjetite?

# Upoznatost sa alternativnim sankcijama i mjerama

IPAK, KADA SE GRAĐANIMA PONUDE KONKRETNI PRIMJERI REGISTRUJE SE ZNAČAJNO VEĆA PREPOZNATLJIVOST OVIH INSTITUTA, ODNOSNO RASTE UDIO ONIH KOJE NAVODE DA SU ZA NJIH ČULI. GRAĐANIMA NAJPOZNATIJE ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERA SU NOVČANA KAZNA, KUĆNI PRITVOR, USLOVNA OSUDA, SUDSKA OPOMENA, NANOGICA, I RAD U JAVNOM INTERESU.

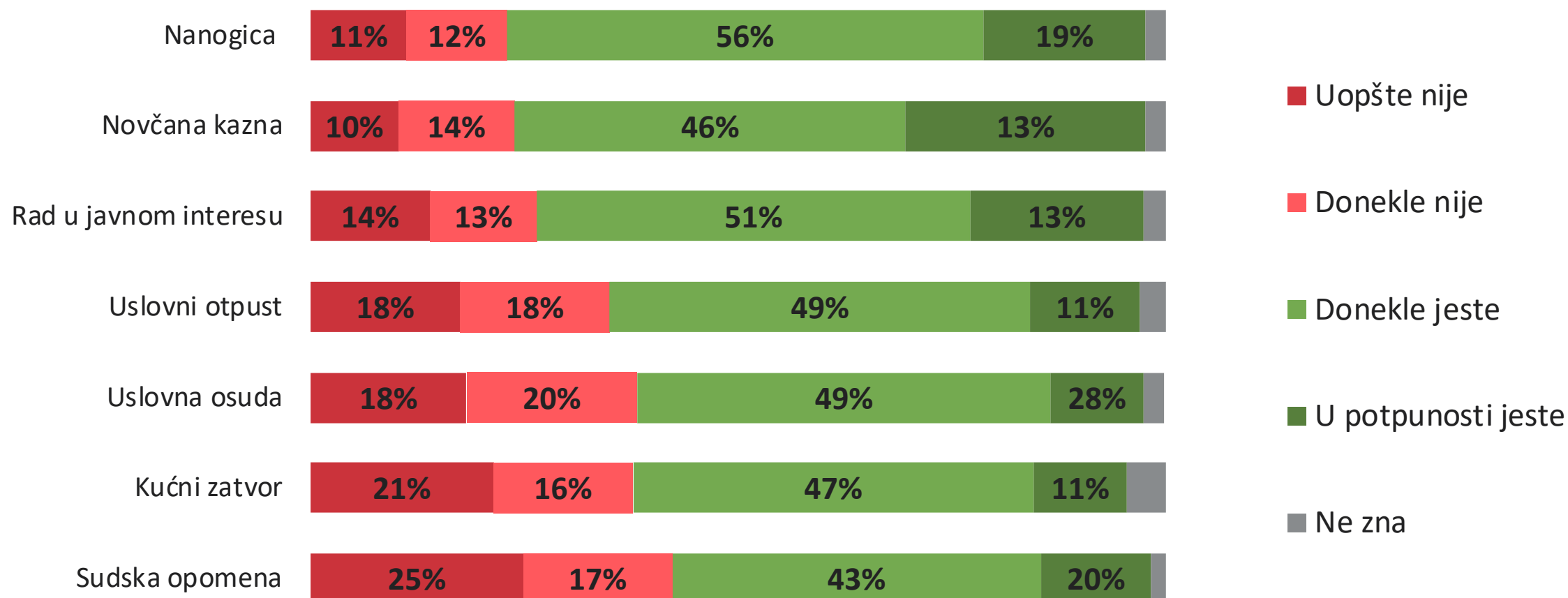


Baza: Ispitanici koji navode da znaju šta su alternativne sankcije i mjere (24% od ciljane populacije)

Za koje od navedenih alternativnih sankcija i mjera ste čuli – rad u javnom interesu, kućni zatvor, novčana kazna, uslovna osuda, sudska opomena, uslovni otpust, nanogica?

# Djelotvornost alternativnih sankcija i mjera

GRAĐANI KOJI SU ČULI ZA NAVEDENE ALTERNATIVNE SANKCIJE ILI MJERE NAJČEŠĆE KAO DJELOTVORNU (DONEKLE ILI U POTPUNOSTI) VIDE NANOGICU, A ZATIM NOVČANU KAZNU I RAD U JAVNOM INTERESU.



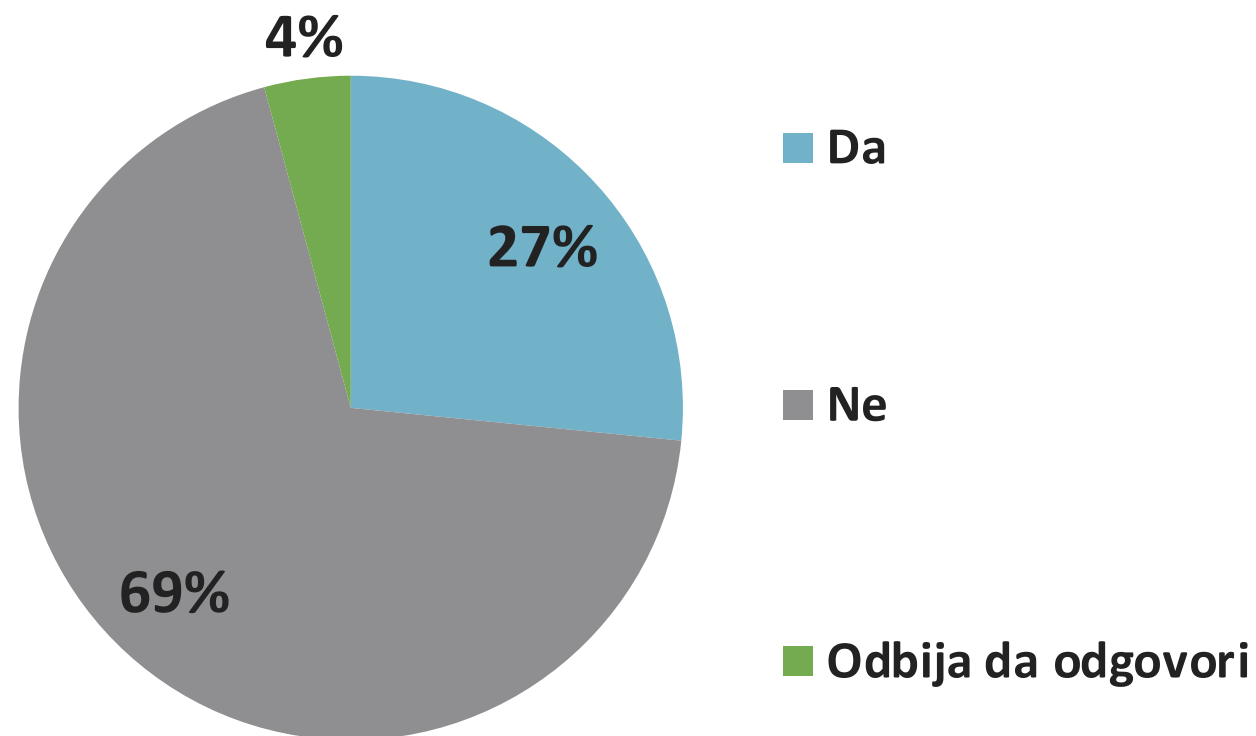
Baza: Ispitanici koji su čuli za navedenu alternativnu sankciju ili mjeru

Šta biste rekli, u kojoj mjeri je ova alternativna sankcija djelotvorna?



# Lična iskustva sa osuđivanim osobama

PRIBLIŽNO ČETVRTINA GRAĐANA CRNE GORE NAVODI DA POZNAJE NEKOGA KO JE BIO OSUĐIVAN.

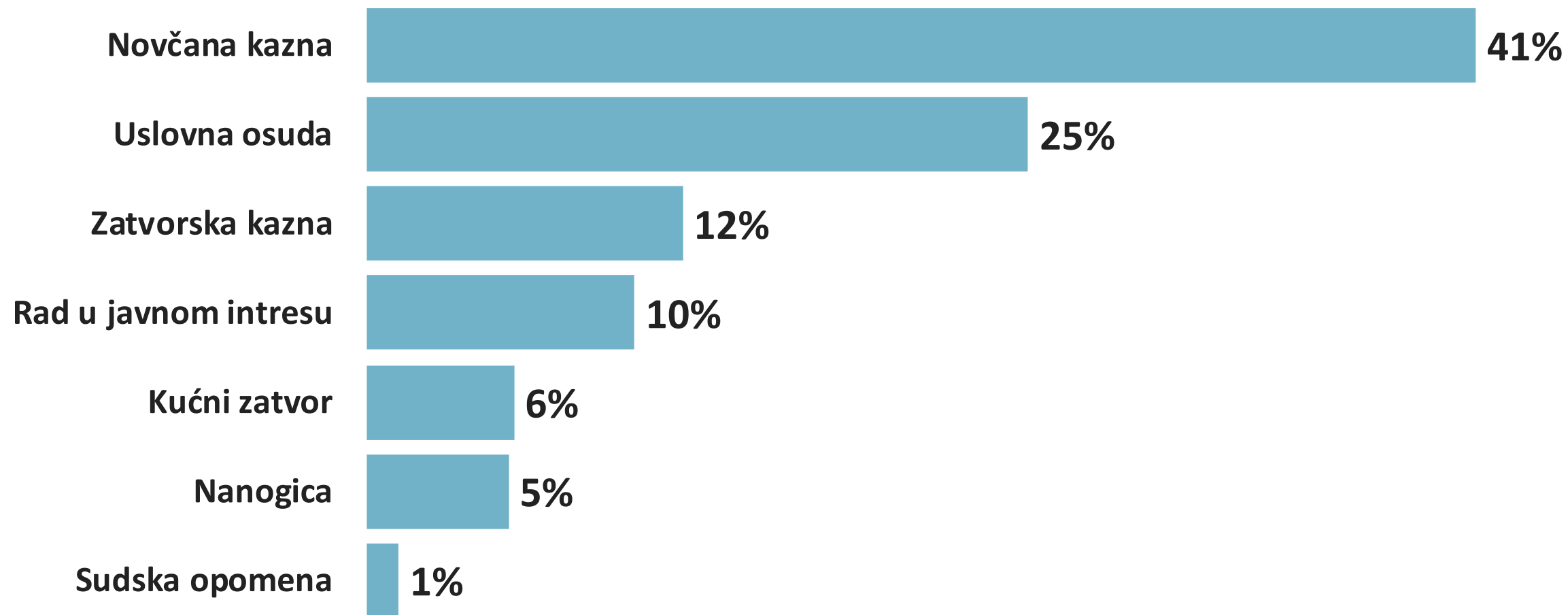


Baza: Ukupna ciljna populacija

Da li je neko koga Vi poznajete bio osuđivan?

# Lična iskustva sa osuđivanim osobama

ONI KOJI POZNAJU NEKOGA KO JE BIO OSUĐIVAN I ZNAJU KOJA MU JE ALTERNATIVNA SANKCIJA ILI MJERA BILA IZREČENA NAJČEŠĆE NAVODE DA JE U PITANJU BILA NOVČANA KAZNA.

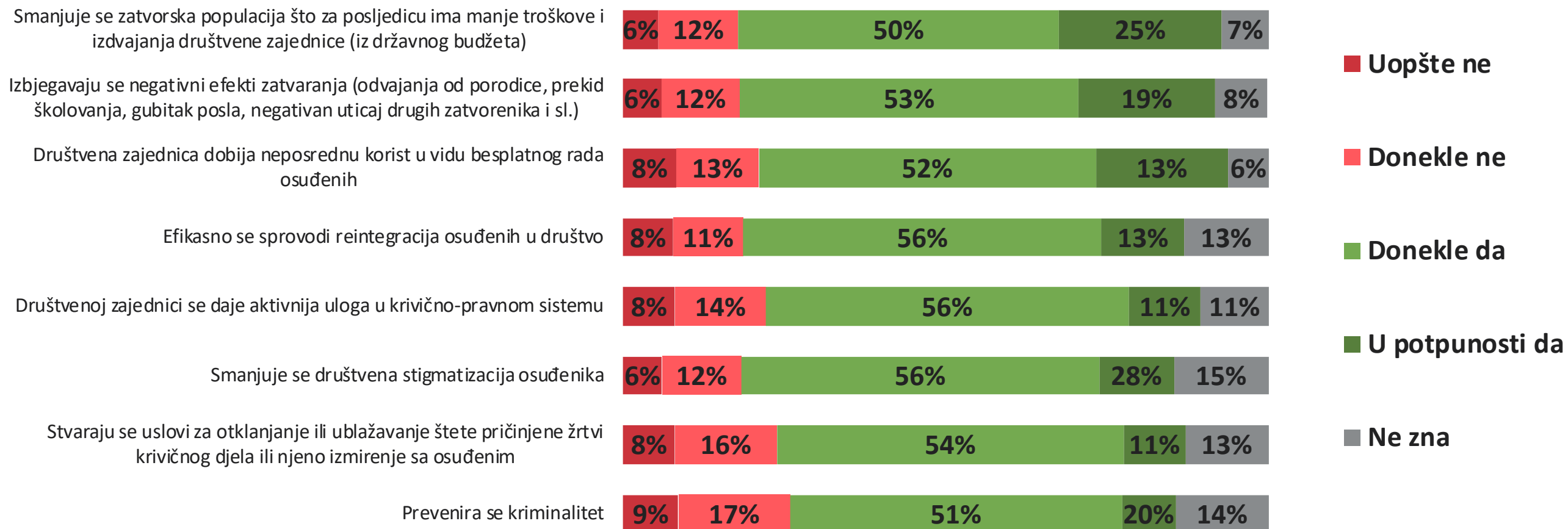


Baza: Ispitanici koji poznaju nekoga ko je bio osuđivan i znaju koja mu je alternativna sankcija ili mjera izrečena (14% od ciljne populacije)

Koja alternativna sankcija ili mjera je izrečena?

# Doprinos alternativnih sankcija ili mjera

PREMA OCJENAMA GRAĐANA, ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE NAJVIŠE DOPRINOSE SMANJENJU ZATVORSKE POPULACIJE, ČIME SE SMANJUJU I TROŠKOVI, KAO I PREVENIRANJU NEGATIVNIH EFEKATA ZATVARANJA I STIGMATIZACIJI OSUĐENIKA.

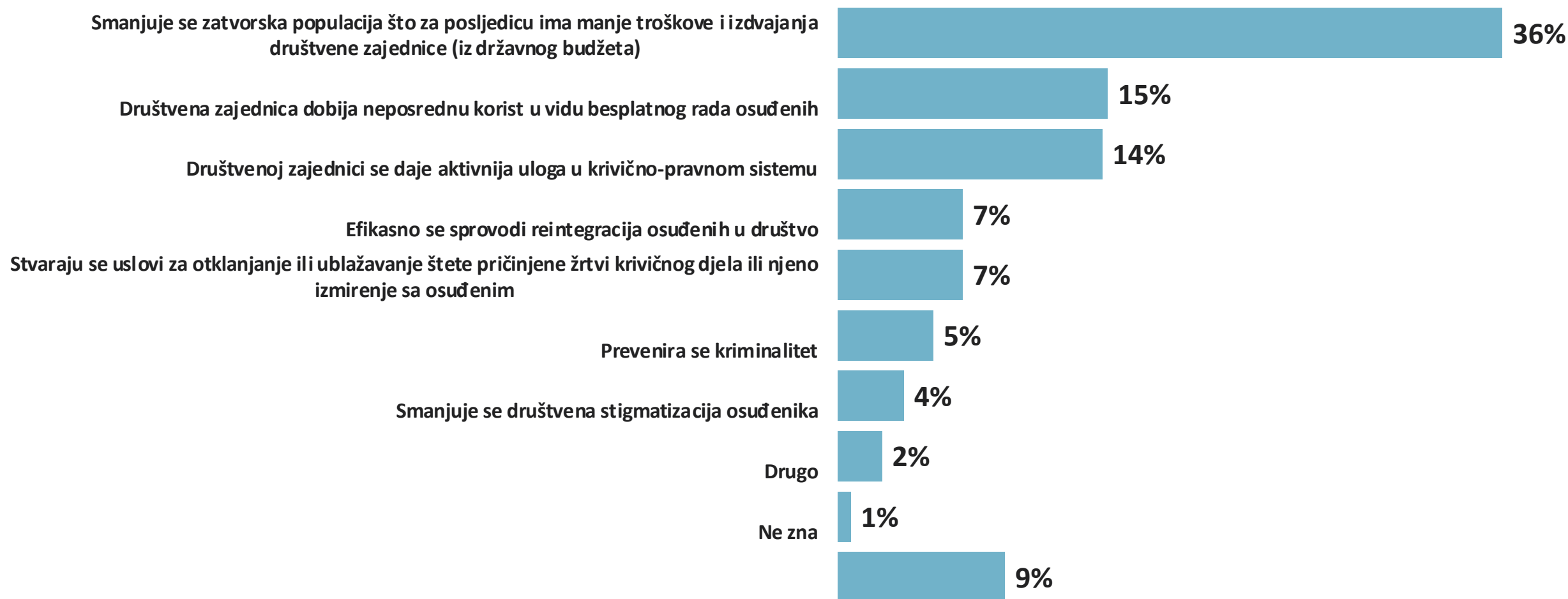


Baza: Ispitanici koji su čuli za navedenu alternativnu sankciju i mjeru

Šta biste rekli, u kojoj mjeri je ova alternativna sankcija djelotvorna?

# Doprinos alternativnih sankcija i mjera

UPITANI ČEMU ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE NAJVIŠE DOPRINOSE, VIŠE OD TREĆINE GRAĐANA CRNE GORE NAJVEĆI DOPRINOS VIDI U SMANJENJU ZATVORSKE POPULACIJE I SMANJENJU TROŠKOVA IZ BUDŽETA.

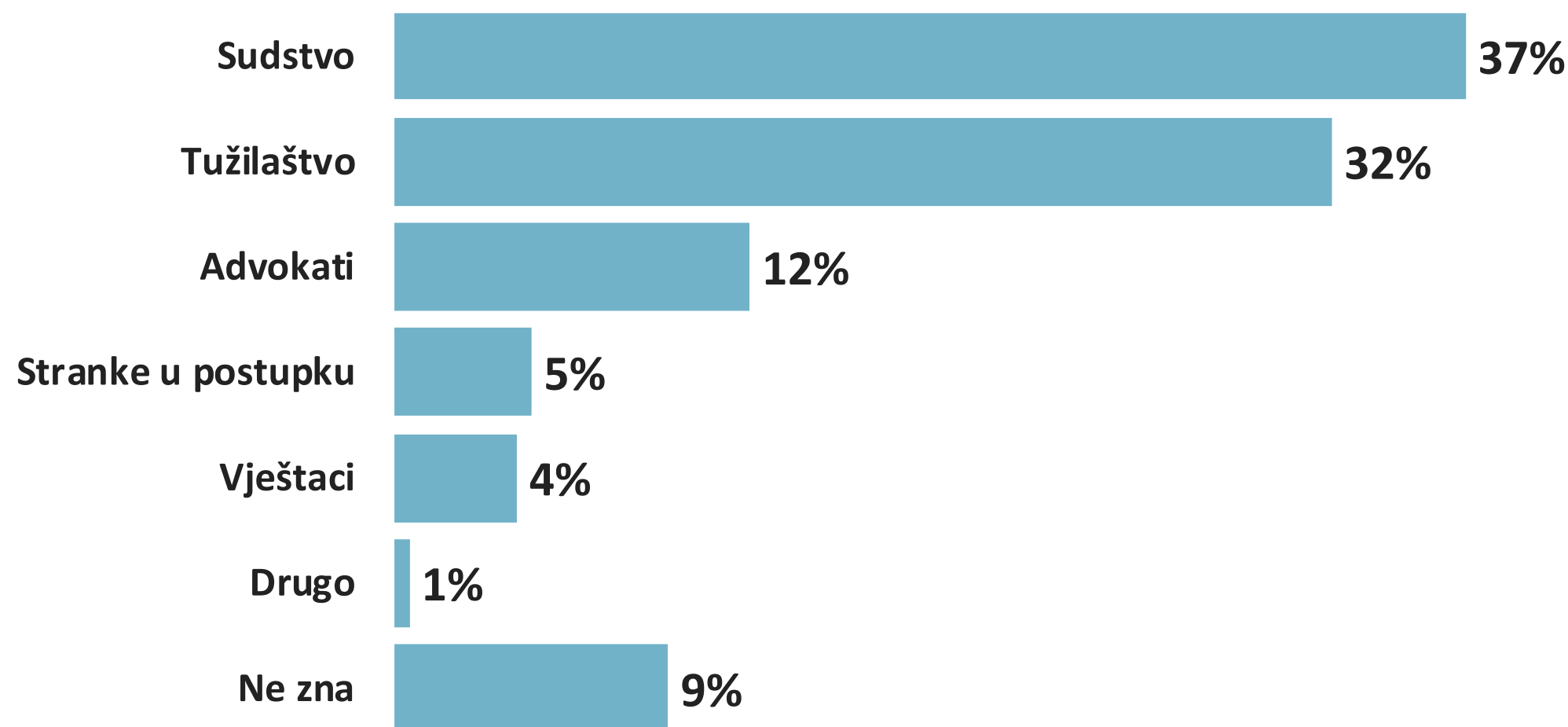


Baza: Ukupna ciljna populacija

A šta biste rekli, od svega navedenog, čemu alternativne sankcije i mjere najviše doprinose?

# Najveći doprinos visini izrečene kazne

PREMA OCJENAMA GRAĐANA, VISINI IZREČENE KAZNE NAJVIŠE DOPRINOSE SUDIJE I TUŽIOCI.

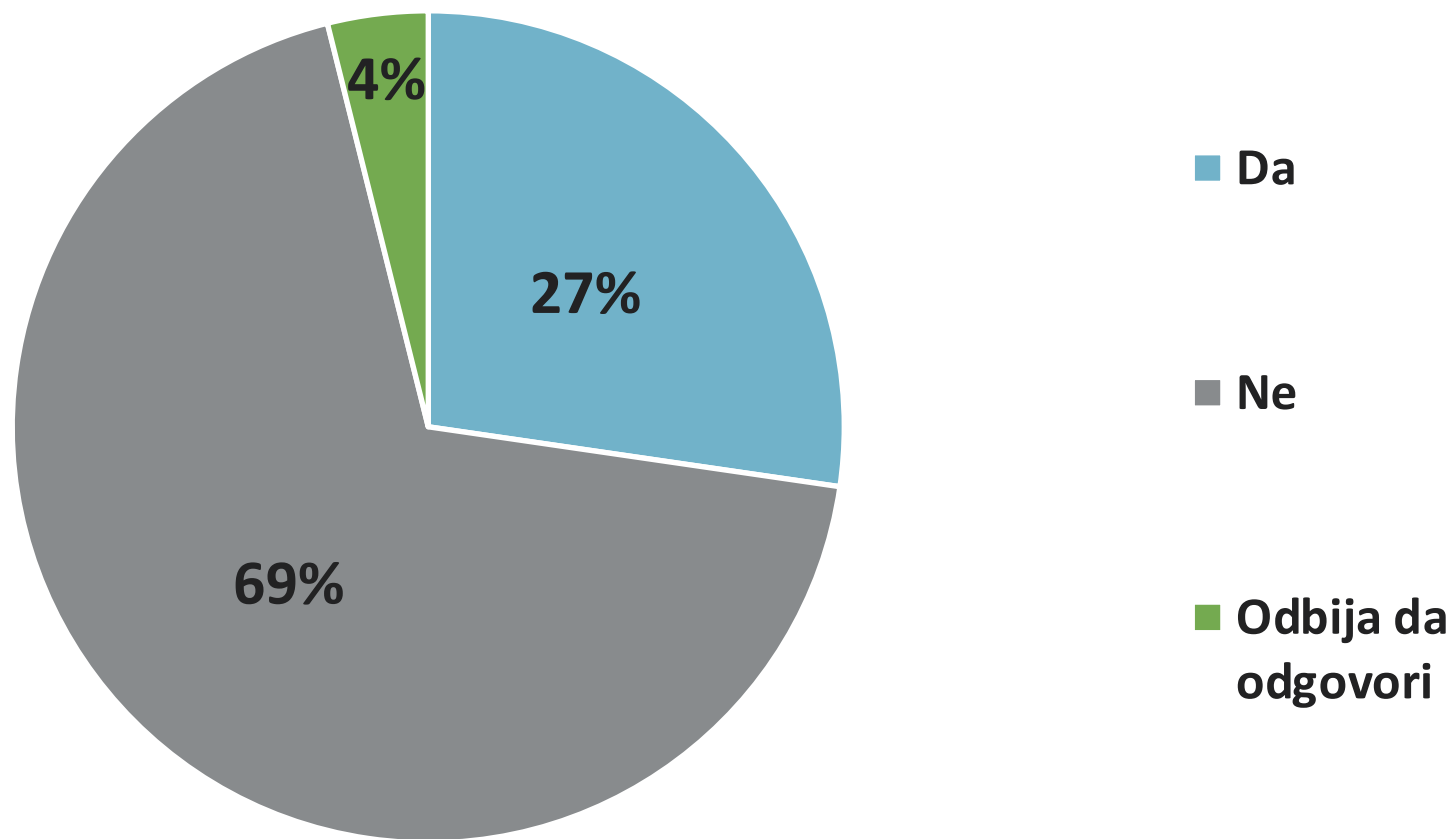


*Ko po Vašem mišljenju najviše doprinosi visini izrečene krivične sankcije u sudskim postupcima u Crnoj Gori?*

Baza: Ukupna ciljna populacija

# Upoznatost sa sistemom za izvršenje alternativnih sankcija i mjera

VEĆINA GRAĐANA CRNE GORE NAVODI DA NE ZNA KOJI DRŽAVNI ORGAN JE ZADUŽEN ZA IZVRŠENJE ALTERNATIVNIH SANKCIJA I MJERA.



Baza: Ukupna ciljna populacija

Da li znate koji državni organ je zadužen za izvršenje alternativnih sankcija i mjera?

# Državni organi koji su zaduženi za izvršenje alternativnih sankcija i mjera

MEĐU ONIMA KOJI, IPAK, NAVODE DA ZNAJU, VIŠE OD 70% MISLI DA JE SUD ZADUŽEN ZA IZVRŠENJE ALTERNATIVNIH SANKCIJA I MJERA.

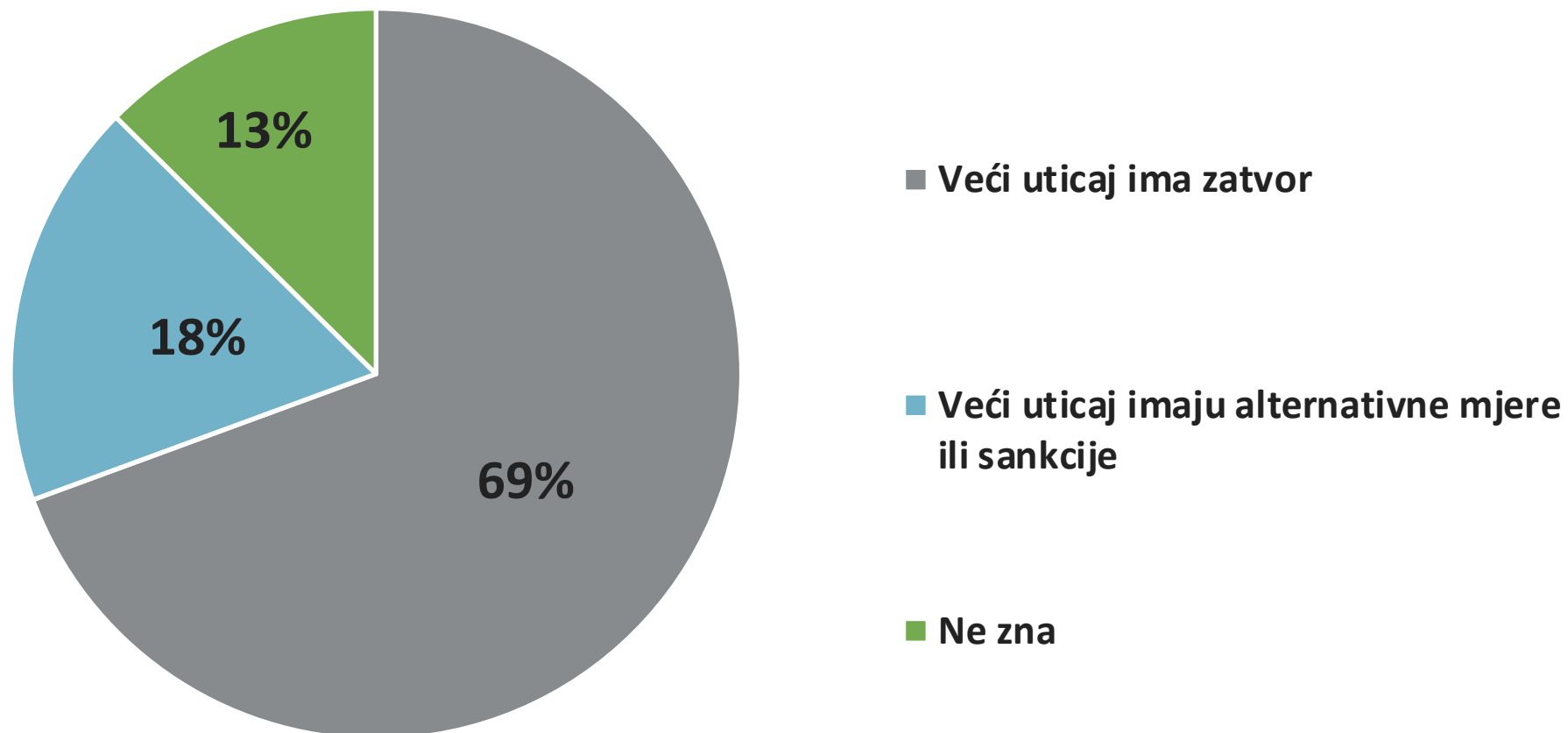


Baza: Oni koji navode da znaju koji je državni organ zadužen za izvršenje alternativnih sankcija i mjera (27% od ciljne populacije)

Navedite koji su to državni organi?

# Uticaj na izvršioca krivičnog djela

GOTOVO 7 OD 10 GRAĐANA CRNE GORE SMATRA DA NA IZVRŠIOCE KRIVIČNOG DJELA VEĆI UTICAJ IMA KAZNA ZATVORA NEGO NEKA ALTERNATIVNA SANKCIJA ILI MJERA, DOK SAMO PETINA GRAĐANA SMATRA SUPROTNO.



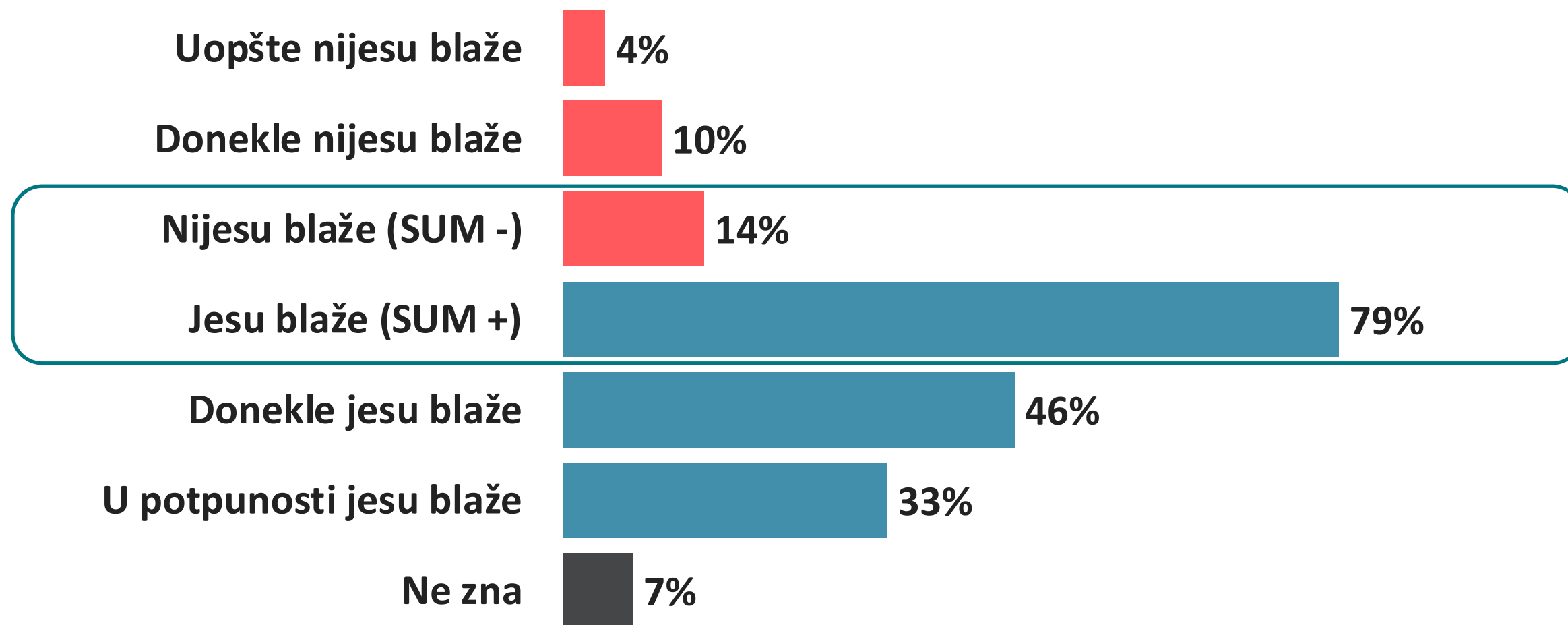
Baza: Ukupna ciljna populacija

Šta biste rekli, da li smatrate da na izvršioca krivičnog djela veći uticaj ima kazna zatvora ili neka alternativnih sankcija ili mjera?



# Alternativne sankcije u odnosu na kratkotrajnu zatvorsku kaznu

SLIČNO TOME, VEĆINA GRAĐANA CRNE GORE SMATRA DA SU ALTERNATIVNE SANKCIJE I MJERE BLAŽE U ODNOSU NA KRATKOTRAJNU KAZNU ZATVORA DO 6 MJESECI.

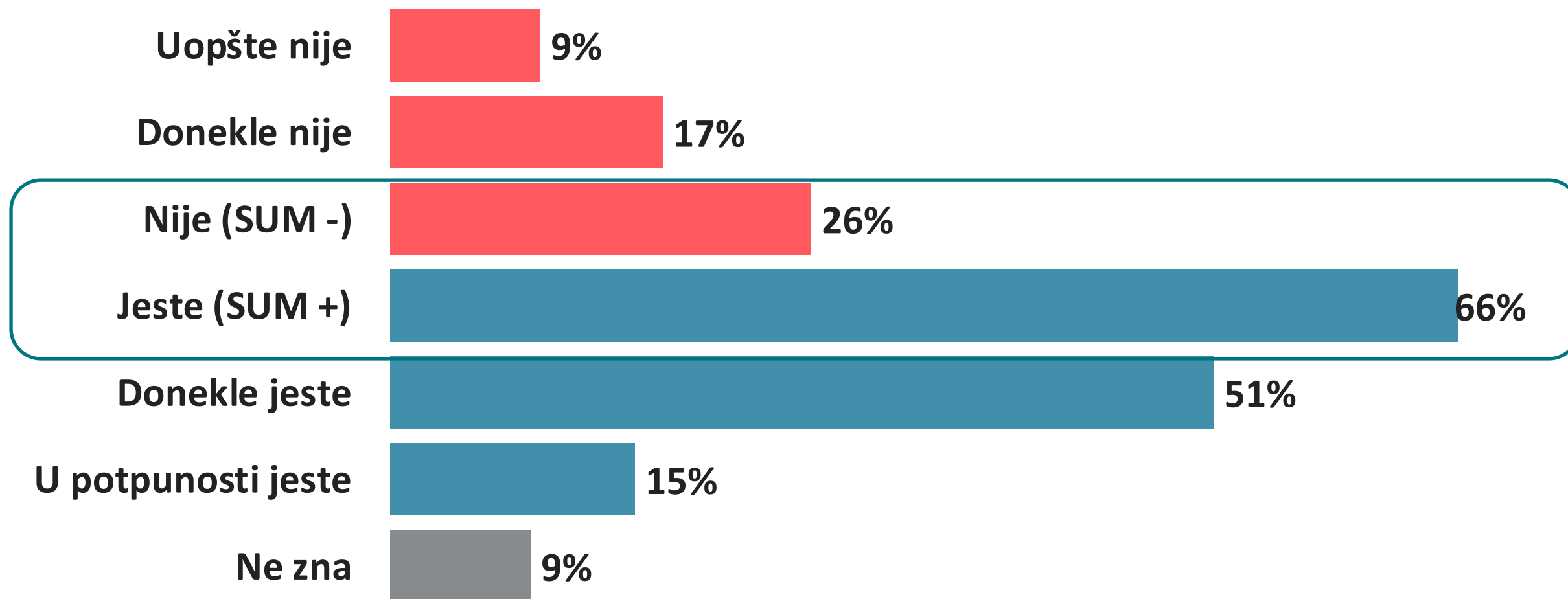


Baza: Ukupna ciljna populacija

A šta biste rekli da li su alternativne sankcije blaže u odnosu na kratkotrajnu kaznu zatvora do 6 mjeseci?

# Rad u javnom interesu kao dovoljna i opravdana mjera

DVIJE TREĆINE GRAĐANA CRNE GORE SMATRA DA RAD U JAVNOM INTERESU JESTE DOVOLJNA I OPRAVDANA KAZNA ZA IZVRŠIOCE LAKŠIH KRIVIČNIH MJERA, DOK ČETVRTINA GRAĐANA IMA SUPROTNO MIŠLJENJE.

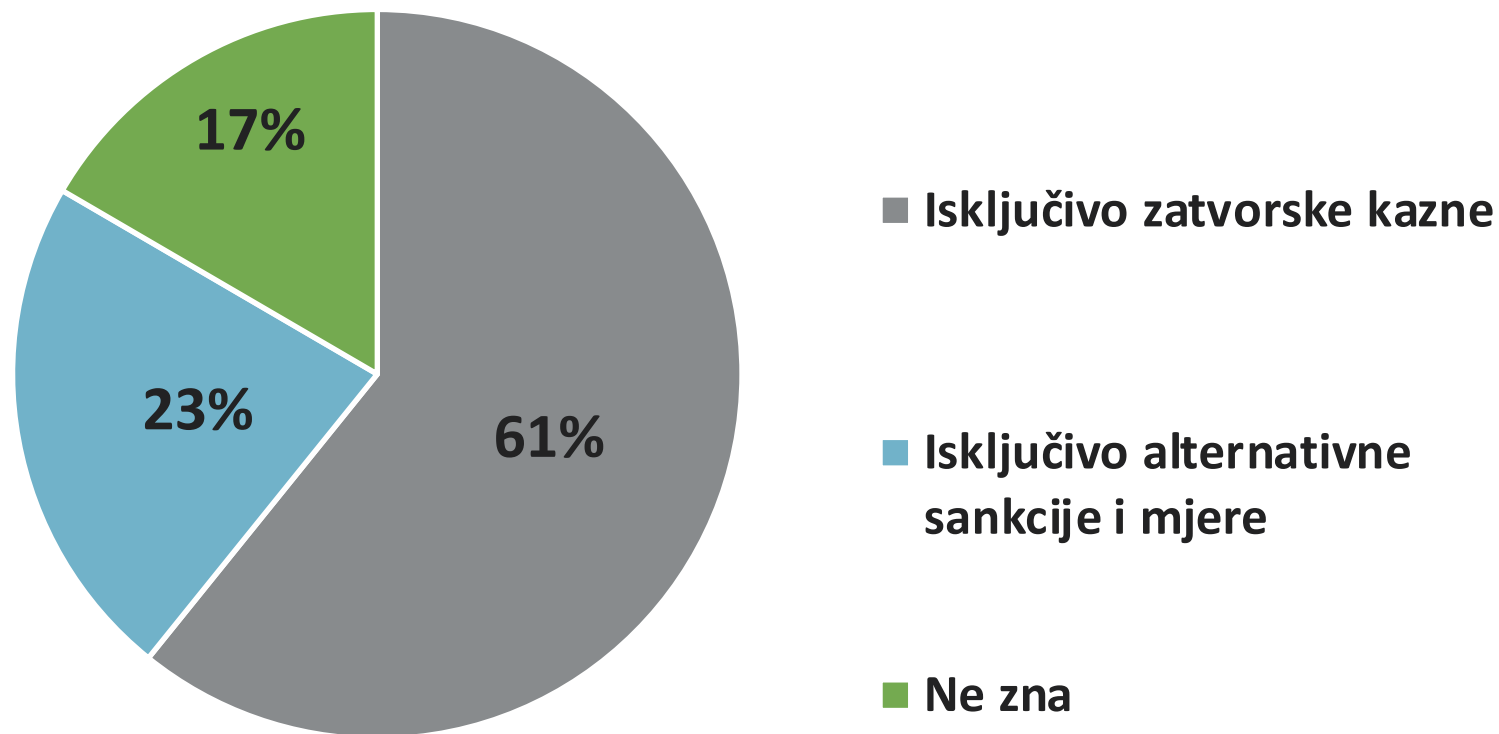


Baza: Ukupna ciljna populacija

*Takođe, da li smatrate da je rad u javnom interesu dovoljna i opravdana mjera za izvršioce lakših krivičnih djela?*

# Izricanje alternativnih sankcija i mjera povratnicima

ŠTO SE TIČE POVRATNIKA U IZVRŠENJU KRIVIČNIH DJELA, 60% GRAĐANA CRNE GORE SMATRA DA JE NJIMA POTREBNO IZRICATI ISKLJUČIVO ZATVORSKE KAZNE, DOK JE NEŠTO MANJE OD ČETVRTINE GRAĐANA ZA ISKLJUČIVO IZRICANJE ALTERNATIVNIH SANKCIJA ILI MJERA.



Baza: Ukupna ciljna populacija

*Da li povratnicima u izvršenju krivičnih djela treba izricati isključivo zatvorske kazne ili alternativne sankcije i mjere?*

# Povezanost kazne zatvora i povratništva

PORED TOGA, VEĆINA GRAĐANA CRNE GORE MISLI DA KAZNA ZATVORA SPRIJEČAVA POVRATNIŠTVO, DOK JEDNA PETINA SMATRA DA OVA MJERA DOPRINOSI POVRATNIŠTVU.

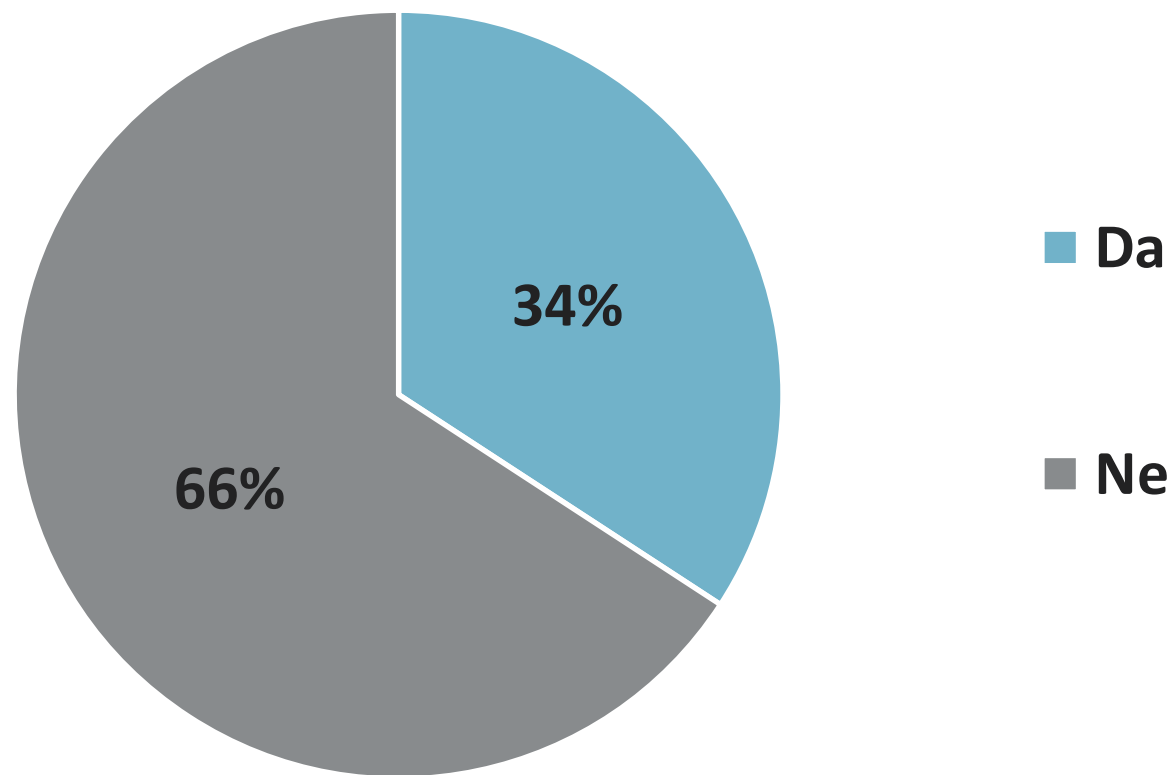


Baza: Ukupna ciljna populacija

*A šta mislite, na koji način djeluje kazna zatvora na povratništvo u izvršenju krivičnih sankcija?*

# Alternativne sankcije i nasilje u porodici

KADA JE U PITANJU KRIVIČNO DJELO NASILJA U PORODICI, JEDNA TREĆINA GRAĐANA CRNE GORE MISLI DA ZA OVO KRIVIČNO DJELO TREBA IZRICATI ALTERNATIVNE SANKCIJE.

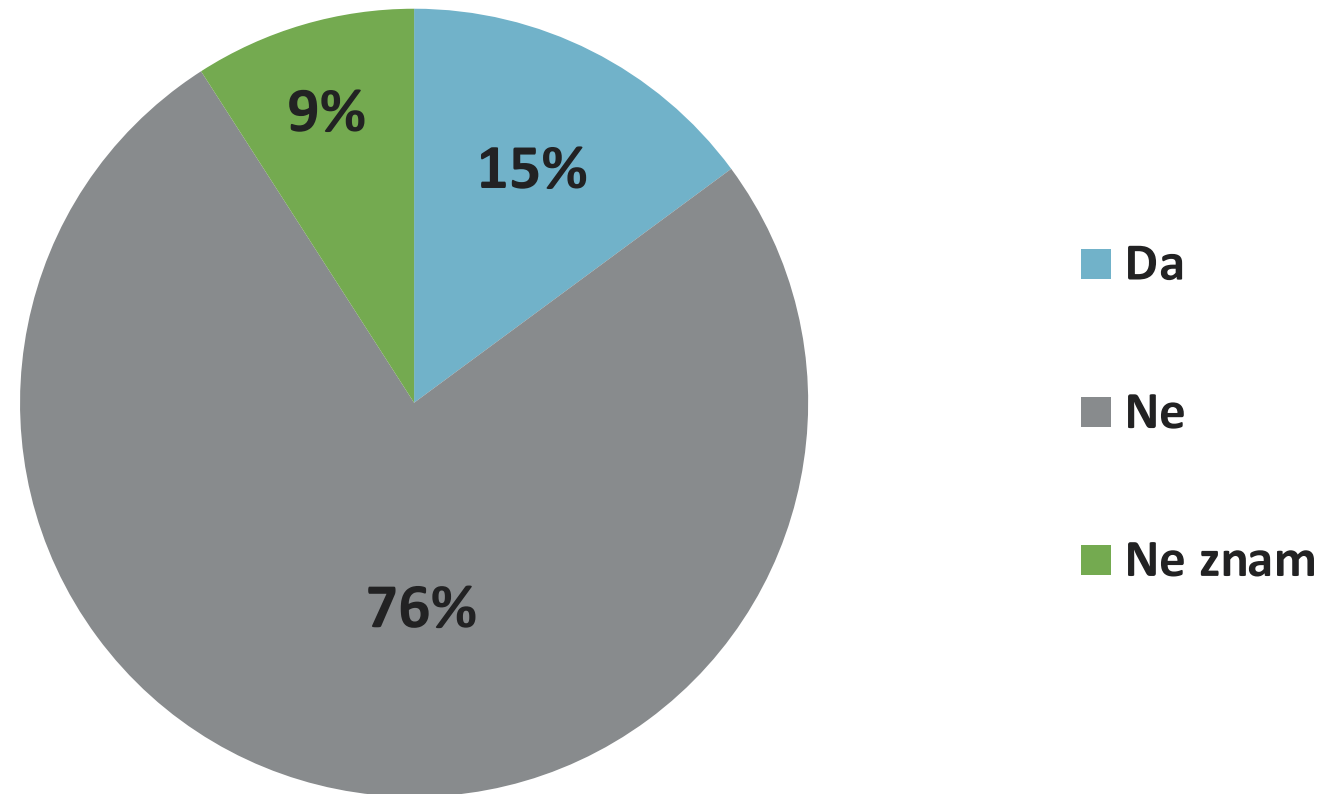


Baza: Ukupna ciljna populacija

A šta biste rekli, da li alternativne sankcije treba izricati kao kaznu za krivično djelo nasilja u porodici?

# Kućni pritvor kao kaznena institucija

**¾ GRAĐANA SMATRA DA KUĆNI ZATVOR NEMA JEDNAK UTICAJ NA OSUĐENO LICE, KAO I KAZNA ZATVORA KOJA SE IZVRŠAVA U INSTITUCIONALNIM USLOVIMA.**

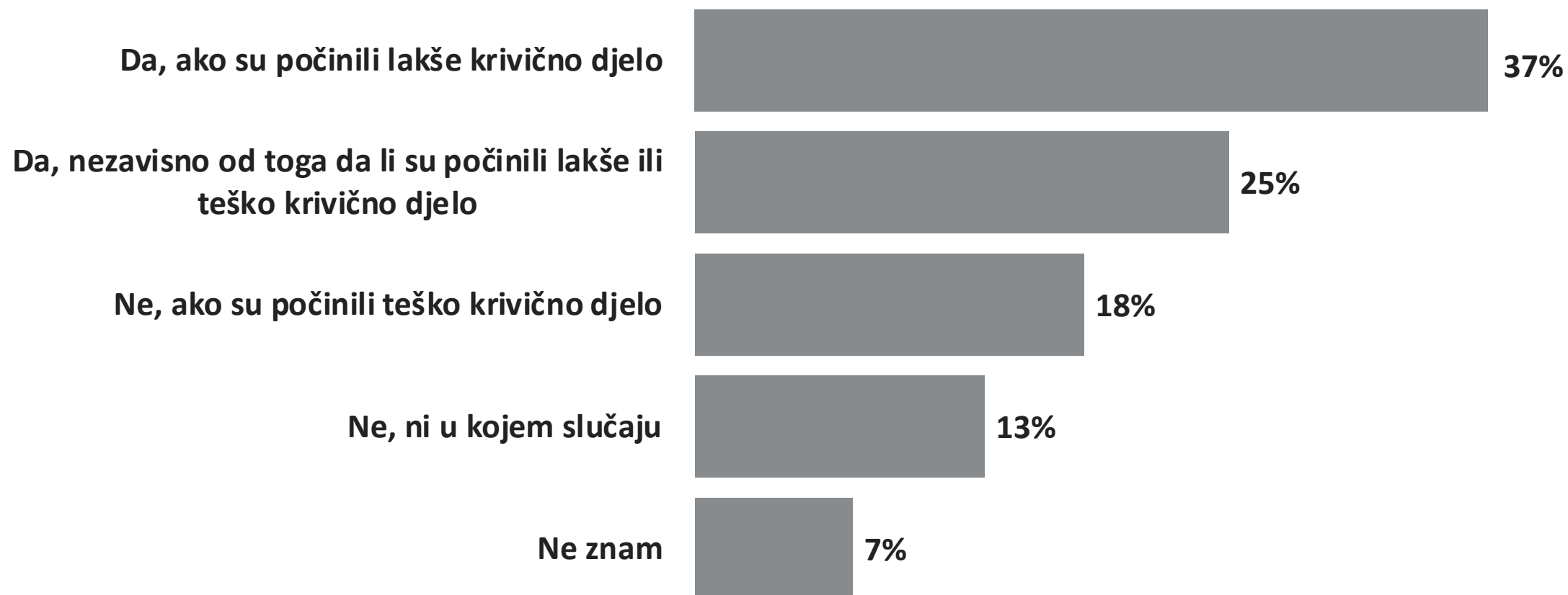


Baza: Ukupna ciljna populacija

*Smatrate li da kućni zatvor ima jednak uticaj na osuđeno lice kao i kazna zatvora koja se izvršava u institucionalnim uslovima?*

# Resocijalizacija i reintegracija učinioca krivičnih djela

SKORO 2/3 GRAĐANA SMATRA DA DONEKLE TREBA PRIHVATITI UČINIOCE KRIVIČNIH DJELA, ČETVRTINA DA IH TREBA PRIHVATITI NEZAVISNO OD VRSTE KRIVIČNOG DJELA, A 13% DA IH NE TREBA PRIHVATITI NI U KOJEM SLUČAJU.

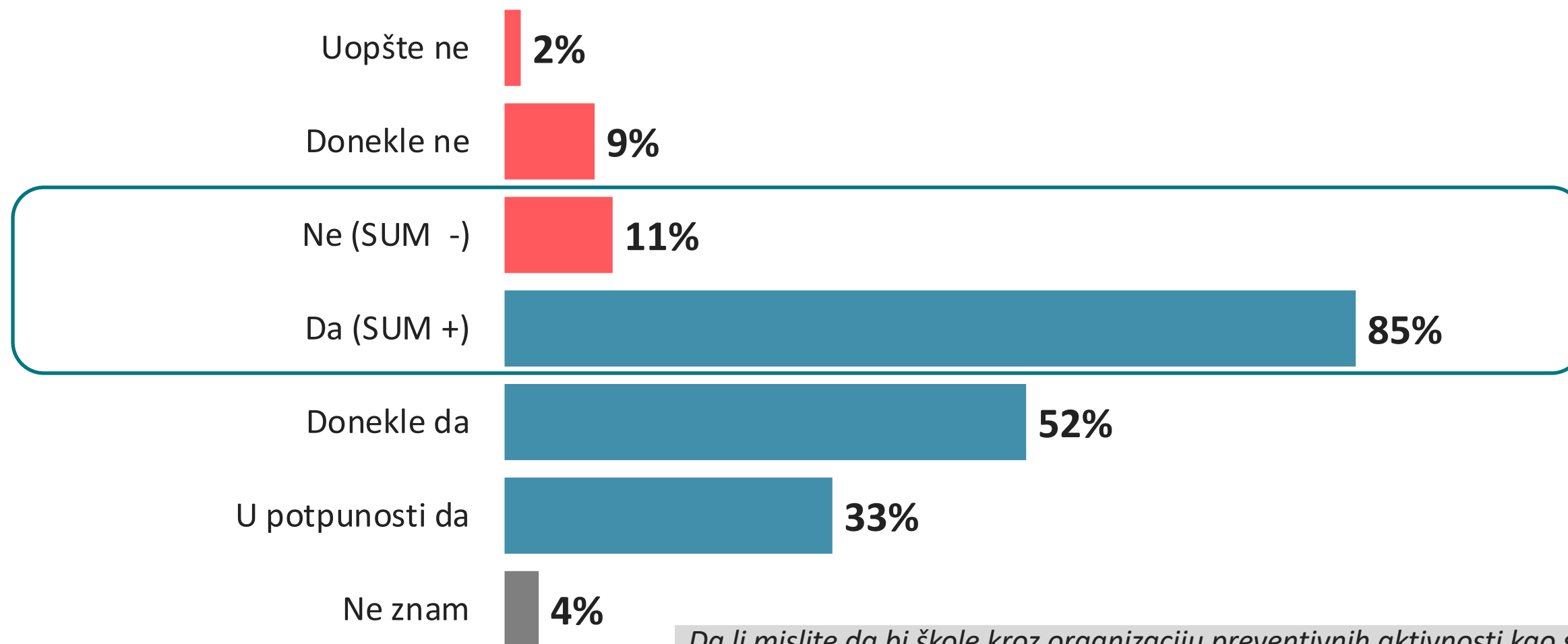


Baza: Ukupna ciljna populacija

*Da li društvena zajednica treba da prihvati učinioce krivičnih djela i pruži im podršku u resocijalizaciji i reintegraciji?*

# Obrazovanje u službi sprječavanja krivičnih djela

GRAĐANI DOMINATNO (85%) SMATRAJU DA BI PREDAVANJA I RADIONICE U ŠKOLAMA MOGLI IMATI EFEKAT U SPRIJEČAVANJU KRIVIČNIH DJELA



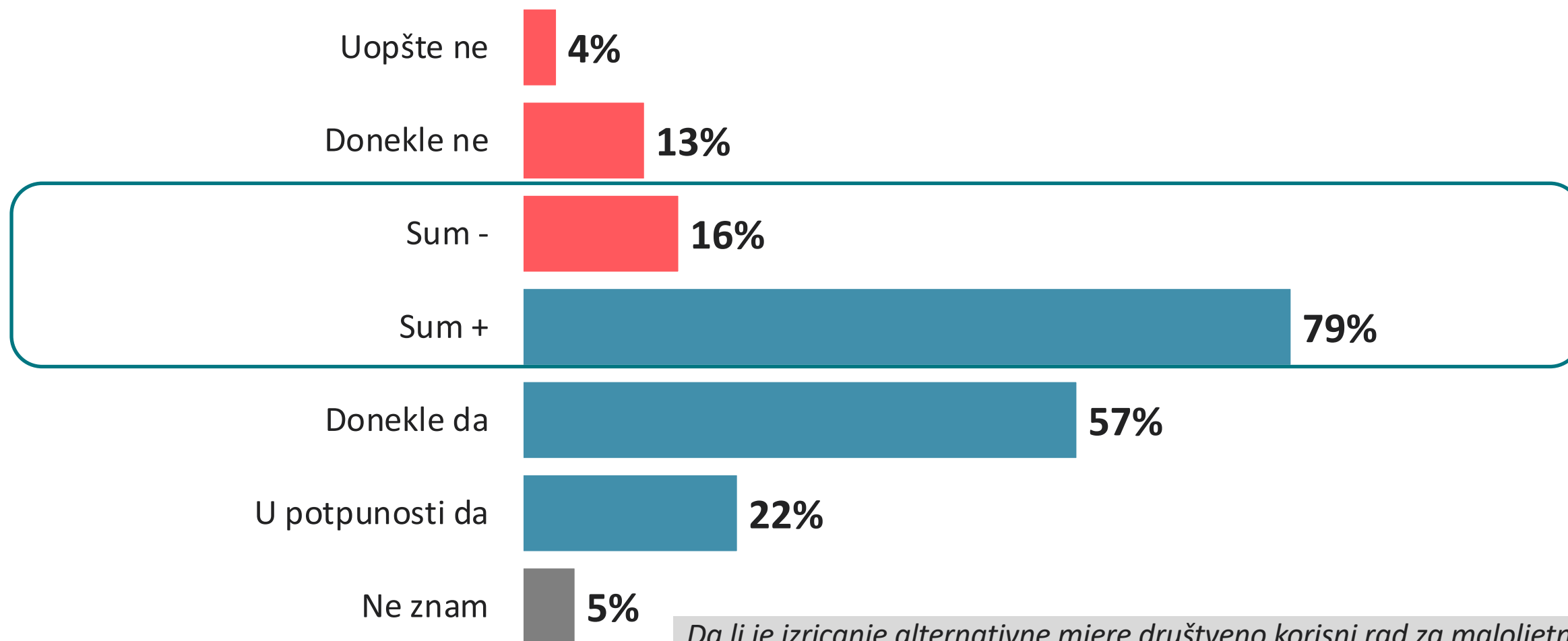
Baza: Ukupna ciljna populacija

*Da li mislite da bi škole kroz organizaciju preventivnih aktivnosti kao što su predavanja i radionice o posljedicama krivičnih djela mogle biti efektivne u sprječavanju krivičnih djela?*



## Društveno korisni rad kao kaznena mjera

PORED TOGA, 4/5 GRAĐANA SMATRA DA BI DRUŠTVENO KORISTAN RAD ZA MALOLJETNIKE BIO EFIKASNA MJERA I DA MOŽE DOPRINIJETI GENERALNOJ PREVENCIJI IZVRŠENJA KRIVIČNIH DJELA OD STRANE MALOLJETNIKA.

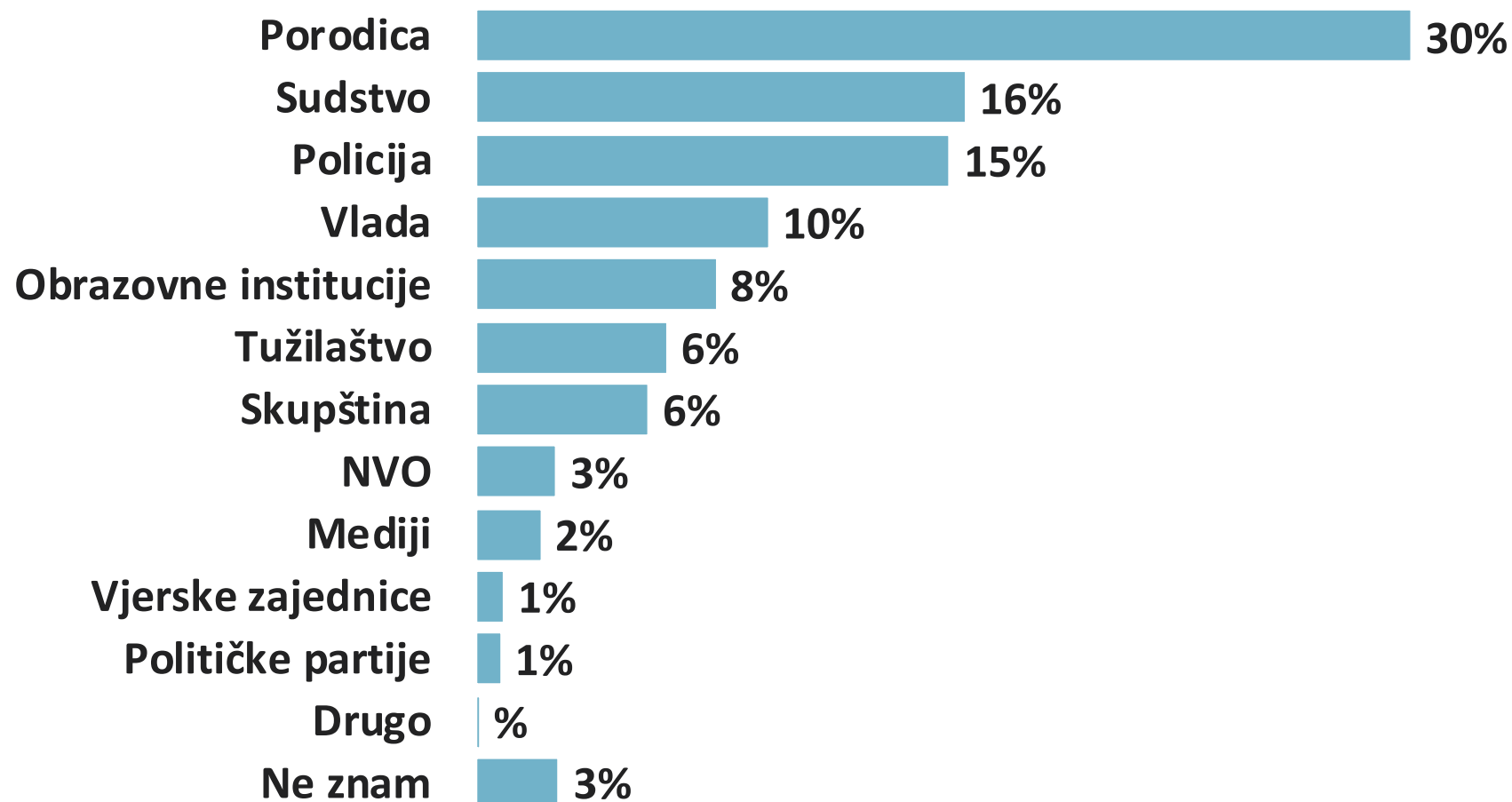


Baza: Ukupna ciljna populacija

*Da li je izricanje alternativne mjere društveno korisni rad za maloljetnike efikasna mjera i da li može doprinijeti generalnoj prevenciji izvršenja krivičnih djela od strane maloljetnika?*

# Akteri u prevenciji krivičnih djela – PRVI ODGOVOR

SKORO 1/3 GRAĐANA KAO PRVOPOMOMENUTI ODGOVOR IZDVAJA PORODICU KAO INSTITUCIJU KOJA MOŽE NAJVIŠE DOPRINIJETI PREVENCIJI KRIVIČNIH DJELA.

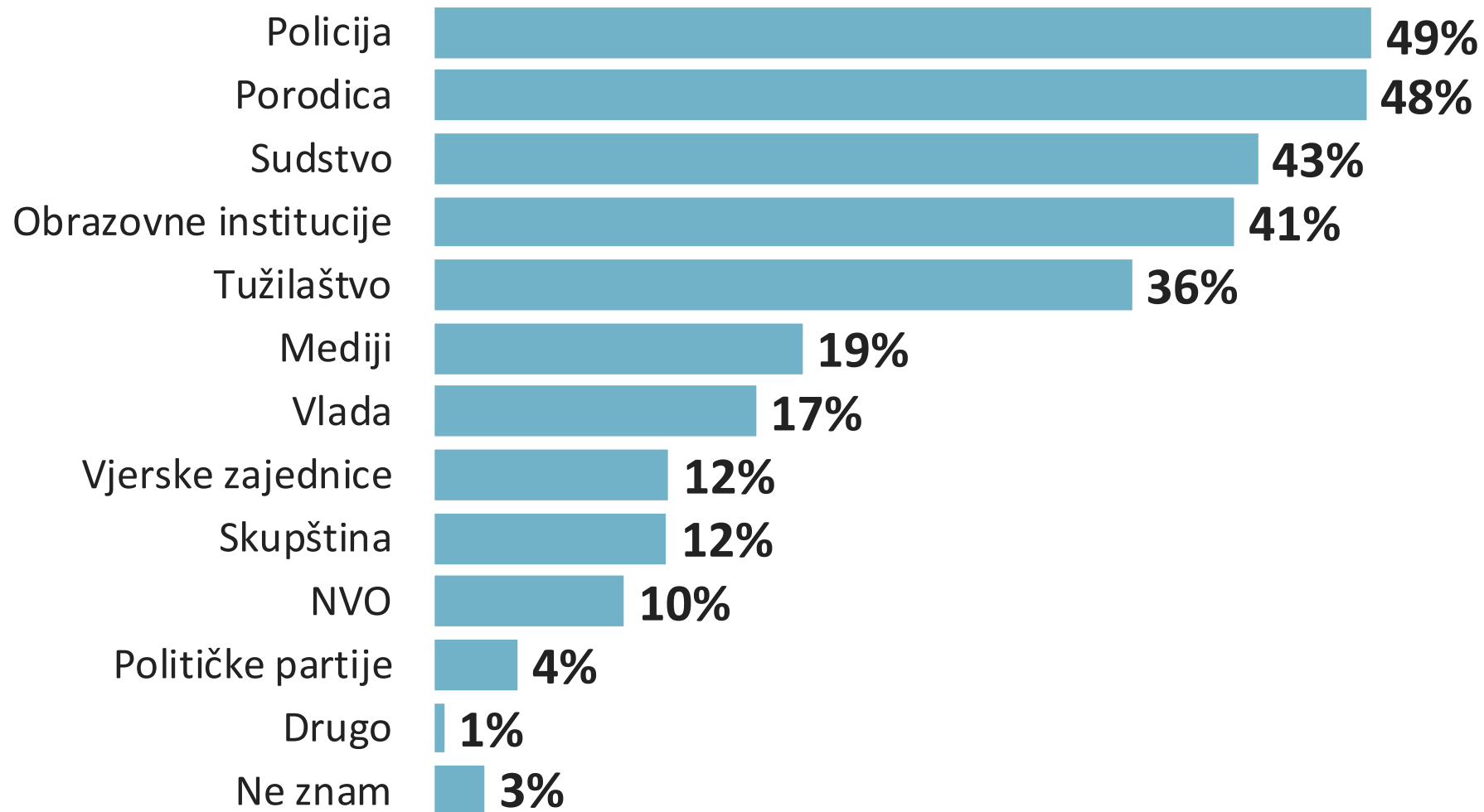


*Ko najviše može doprinijeti u prevenciji krivičnih djela? - PRVI ODGOVOR*

*Baza: Ukupna ciljna populacija*

# Akteri u prevenciji krivičnih djela – SVI ODGOVORI

KADA SE UZMU U OBZIR SVI ODGOVORI, PERCIPIRANI DOPRINOS POLICIJE RASTE, TE NJU IZDVAJA GOTOVO POLOVINA GRAĐANA.



*Višestruki odgovori; Baza:  
Ukupna ciljna populacija*

*Ko najviše može doprinijeti u prevenciji krivičnih djela? - SVI ODGOVORI*



Centar za građansko obrazovanje  
Centre for Civic Education



VLADA CRNE GORE  
MINISTARSTVO PRAVDE